

(/)

🏠 (/) > Østeuropa (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa>)

> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Russerne kommer

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa/kampen-om-centraleuropa>)

Russerne kommer

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 401

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa/russerne-kommer)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa/russerne-kommer](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa/russerne-kommer)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [https://www.historie-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa/russerne-kommer)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa/russerne-kommer](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa/russerne-kommer)) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa/russerne-kommer&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa/russerne-kommer](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa/russerne-kommer)&title=)

Frederik Tillitz, Ólafur Steinar Gestsson & Anders Rye Skjoldjensen

Russerne kommer - Reportager fra Ukraine, Belarus, Transnistrien og Rusland

Gads forlag. 256 sider. 299,95 kr.

En række yderst aktuelle og meget velskrevne reportager, der giver et godt indtryk af, hvordan helt almindelige russere, belarusere, transnistriere og ukrainere forholder sig til hinanden og til Rusland.

Rusland har altid været en problematisk nabo, og titlen "russerne kommer", der blev bestemt før invasionen af Ukraine, har vist sig at være profetisk. Forfatteren er prisvindende journalist med speciale i Østeuropa og har rejst sammen med to dygtige fotografer, Ólafur Steinar Gestsson og Anders Rye Skjoldjensen, i perioden fra fejringen af 100-året for den russiske revolution i 2017 til de første uger af invasionen i Ukraine i 2022.

Reportagebogen giver et godt billede af, hvordan ukrainere, belarusere, transnistriere og russere opfatter deres egen og Ruslands plads i verden. Tillitz har talt med mennesker i forskellige aldre og fra forskellige samfundslag og gjort deres skæbner vedkommende og sat dem ind i en større politisk sammenhæng. Han lader loyalt de interviewede tale for sig selv og overlader det til læseren at tage stilling.

Bogens mange fotos af mennesker og miljøer er meget prægnante, men har fået en noget stedmoderlig behandling. De er samlet i klumper, og man finder først de forklarende billedtekster bagest i bogen, selv om der plads til at anbringe dem under de forskellige fotos.

Det er interessant at læse om, hvordan forskellige russere i det vestlige Rusland forholder sig til Putin og til deres broderfolk i Ukraine. Før invasionen af Ukraine mødte forfatteren ikke en eneste russer, der mente, det ville være en reel mulighed, endsiges en god ide at indlede en krig med Ukraine. Mange russere har desuden slægtninge på den anden side af grænsen. Tillitz møder tilhængere af Putin, der mener, at Rusland har brug for en stærk mand som Putin, som en garant for stabilitet. Han møder også arge modstandere og alle dem midt imellem, der bare ønsker at leve i fred.

Tillitz forsøger med held at pejle sig ind på den russiske selvforståelse, bl.a. hjulpet af en forsker ved Columbia University, der pointerer, at militariseringen af det russiske samfund og den ortodokse kirkes budskaber er tæt sammenvævet. Lidelse ses som en vigtig del af russisk selvforståelse, ligesom det er et vigtigt element i ortodoksien. Ruslands storslåede fortid har også medvirket til at forme den russiske patriotisme og følelsen af at være noget særligt.

Putin retfærdiggør sin invasion i Ukraine under henvisning til de mange russere i landet, som han mener har brug for beskyttelse. Selv om en stor del af Ukraines befolkning har russisk som modersmål, er det kun en mindre del af dem, der opfatter sig som etniske russere. Præsident Zelenskij stammer selv fra den russisktalende del af befolkningen. Når Putin trækker nazismekortet for at begrunde invasionen, er det også en meget spinkel undskyldning, selv om en ganske lille del af den ukrainske hær er stærkt konservativ og til dels af nynazistisk observans.

Tillitz rapporterer også fra to andre tidligere sovjetiske republikker, Belarus og Transnistrien, hvor Ruslands indflydelse er stor. I Belarus er Tillitz vidne til det diktatoriske styres brutale behandling af demonstranter og oplever på egen krop et fængsel indefra. Belarus bliver meget bekvemt brugt som en militær angrebsplatform for Ruslands invasion af Ukraine.

Den lille udbryderrepublik Transnistrien med under 500.000 indbyggere er en underlig, anakronistisk tidslomme, hvor den russisk talende, etnisk blandede befolkning klamrer sig til en fælles erindring om storhedstiden i Sovjetperioden. På papiret er det en del af Moldava, men de facto en selvstændig republik med eget parlament og militær. Et lille område, som mange unge forlader og rejser til Rusland eller Vesten. Et potentielt farligt område med russiske tropper.

Tillitz er en glimrende interviewer, og hans samtaler med helt almindelige mennesker tegner et vedkommende billede af hverdagen for mange russere, ukrainere, belarusere og transnistriere. Mange af dem fanget i en ulykkelig situation, som de ikke selv er herre over. Det menneskelige aspekt er det vigtigste i reportagerne, men de bindes ofte sammen af forfatterens perspektivering af forskellige problemstillinger.

[Historie-online.dk, den 24. maj 2022]

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa/kampen-om-centraleuropa>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa/polen-i-1000-aar-set-fra-krakw>)

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oesteuropa/jens-joergen-nielsen-ukraine-i-spaendingsfeltet>)

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/polen-og-holocaust>)

En sommer i Mosbjerg som i gamle dage

På Vendsyssel Historiske Museums afdeling i Mosbjerg kan man i skolernes sommerferie opleve, hvordan husmandsfamilierne på landet levede i den første del af 1900-årene

(<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/udstillinger-3-3/en-sommer-i-mosbjerg-som-i-gamle-dage>) (<https://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/det-hemmelige-rom/spaendende-nyheder-i-det>)